



213.



Disputatio XI.

DE ORIGINE ET AVTORITATE
Iuris Feudorum, tum etiam de Feudi definitione.

QVAM,

Deo benè iuvante,

PRÆSIDE

CLARISSIMO ET
CONSULTISSIMO VI-
RO, DOMINO HENRICO BOCERO,
I. V. D. & Antecessore in inçlyta Tubingensium Academia
celeberrimo, Præceptore suo summè
honorando,

ORDINARI EXERCITII CAUSA,
horalocoq, consuetis, discutiendam
proponit

IOHANNES GEORGIUS
BESOLDVS TUBING.



TUBINGÆ,

Excusit Georgius Gruppenbachius.

ANNO M. DC.

cc

100

Diplom XI

IN NOMINE DOMINI AMEN

NOBIS HONORABILIBUS PATRIBUS

EPISCOPIS ELECTORIBUS

AC SACRISANCTAE ROMANE ECCLESIAE

CONGREGATIONIBUS

ET UNIVERSITATIBUS

SCRIPTIS

IN HOC MODO

EXPLICIT

IN NOMINE DOMINI AMEN

NOBIS HONORABILIBUS PATRIBUS

EPISCOPIS ELECTORIBUS

AC SACRISANCTAE ROMANE ECCLESIAE

CONGREGATIONIBUS

ET UNIVERSITATIBUS

SCRIPTIS

IN HOC MODO

EXPLICIT

IN NOMINE DOMINI AMEN

NOBIS HONORABILIBUS PATRIBUS

EPISCOPIS ELECTORIBUS

AC SACRISANCTAE ROMANE ECCLESIAE

CONGREGATIONIBUS

ET UNIVERSITATIBUS



I.
Disputatio XI.

DE ORIGINE, ET AVTORITATE
Iuris Feudorum, tum etiam de Feudi definitione.

THESIS I.

PROPOSITO HACTENUS DOMINIO
Iuris in seruitute, usufructu, Iurisdictione, & regalibus,
proximum est, ut de eo de hinc agamus Iuris dominio,
quod est in Feudo; (a) de Emphyteusi, cuius similiter
dominium est, (b) iam dudum differuimus. (c)

a) Feudi quoque dominium esse, arguit text. in t. 8. §. rei autem, ibi, ut
tanquam dominus possit à quolibet possidente, sibi quasi vindicare. lib. 2. F.
(b) l. possessores, 12. in fin. C. d. fund. patrim. lib. 12. Et patet ex eo, quod
Emphyteutæ in rem actio datur. l. 1. ff. si ager vectig. (c) sub class. 1. disp. 15.

II.

Primò omnium autem dispiciemus de origine & autoritate Iuris feudorum, tum etiam de feudi definitione. Postea verò generales feudi affectiones, ordine aliquot disputationibus excutiemus.

III.

Feudorum originem Longobardis acceptam ferendam esse, ex communi Feudistarum consensu, putamus.

Iul. Clar. in §. feudum, q. 1. Duaren. c. 3. d. F. cir. fin. Hotom. c. 1. & 2. disp. F. Obrecht. disp. Feud. 1. c. 2. Fach. lib. 7. contr. c. 1. Idè primò, quia in libris nostris feudalibus sæpè mentio fit Longobardorum, & eorum legum, tit. 10. lib. 1. t. 1. t. 8. & 58. lib. 2. Feud. Secundò, quia multa rerum feudaliū vocabula Germanorū idiomati, utpote gentis vicine, & in quorum regione longo tempore Longobardi habitaverunt, imò è quorum progenie sunt. Paul. Diacon. lib. sing. de Longob. Francisc. Irenic. Germ. exeges. lib. 1. c. 35. & lib. 6. c. 31. Philip. Melanth. lib. 3. chron. sub Iustinian. Imp. consonare videntur, ut passim adparebit, & indicabitur. Diss. variè Zaf. p. 1. Molin. in consuet. Paris. tit. 1. in pr. num. 1. & 12. Borch. post Cuiac. c. 2. num. 12. D. Vult. c. 1. num. vlt. Niell. disp. feud. 1. th. 1. Schoner. disp. feud. lib. 1. th. 2.

III.

Horumq; Iura consuetudine, siue usu primitus recepta esse, inscriptio librorum feudalium abundè arguit.

Item rubr. t. 28. lib. 2. Feud. hic finitur lex: deindè consuetudines incipiunt regni. Item rubr. t. 33. lib. 2. d. consuet. recti feudi. Vnde appellatur usus curiarum. lib. 2. t. 1. ius curiæ. t. 101. lib. 4. ius in multis curijs & ciuitatibus intellectum. t. 88. lib. F. Fuereq; primùm localia. t. 1. §. fin. lib. 1. Feud. tit. 28. §. non est consuetudo. lib. 2. VVesenb. in proëm. feud. n. 4. Vult. de feud. lib. 1. c. 1. n. 5.

V.

Inde manifestum est, feudalium placitorum compositionem legislatori alicui, aut Imperatori, assignari haud posse. (a) De Oberto verò de Orto maior dubitatio est; & quidem compilationem horum librorum à multis, (b) falsò (c) ei assignatam, cum Hotomano defendemus. Sicut & illos (d) errasse putamus, qui Gerhardum Nigrum autorem compilationis libri primi, Obertum verò de Orto libri secundi, itemq; tertij, quem à secundo segregant, & initium eius capiunt à tit. 23, in quibus causis feudum amittatur (e) constituerunt.

a) id etiam arguente eo, quòd in vtramq; partem sæpè de aliqua contro- uersa opinioniones & argumenta citantur, & lector dubius relinquitur, quòd non legislatoris, sed dubitantis est interpretis. Diss. Peucer. lib. 5. chron. Charion qui Fridericum primum, vt Iura feudorum conscriberentur, lib. curasse tradit. (b) Molin. in consuet. Paris. t. 1. in pr. n. 100. Iacob. Aluarott. in pralud. feud. (c) Hotom. in præf. sua in librum feud. & ad t. 36. lib. 2. Quia eius auctoritas, vt cuiusdam tertij, adducitur in t. 28. t. 25. t. 51. lib. 2. F. Sed & opinio illius sub d. t. 51. reprobatur tit. 8. lib. 1. F. Item eius sententia indicata d. t. 51. §. pen. reijcitur per text. t. 27. lib. 1. F. (d) Cuiac. in præfat. lib. 1. F. (e) sententiæ enim Gerhardi, relata in tit. 36. lib. 2. F. contradicit t. 6. §. mutus. lib. 1. Vt & Oberti libellos duos, de quibus in t. 1. t. 24. §. porrò. lib. 2. & t. 31. §. 23. lib. 1. tantùm duas epistolas, qua significatione libelli quoq; accipiuntur, l. 1. C. d. prec. Imp. offerend. tot. tit. quand. libell. princ. oblat. litis contest. fac. l. 1. §. vlt. ff. d. appell. t. t. de libell. dimiss. & c. fuisse probabile est.

VI.

Eorum ergò sententiam, qui statuunt, rapsodiam quandam esse, ex variis libris studiosorum qui in foro Mediolanensi versabantur, à priuato

à priuato homine, sine vlla condendæ legis potestate, conscriptam, iudicamus esse verissimam.

Cum Conan. com. 1. c. 10. num. 3. Duaren. c. 1. num. 4. Hotom. in d. præfat. Hinc resoluitur illa quæstio, an hac scriptura interueniente, factæ sint ius scriptum? quod negamus. arg. l. imò. 36. ff. d. l. Obrecht. d. disp. 1. c. 3.

VII.

De autoritate Iuris feudorum quærere superuacaneum videtur, cum multis ante seculis non modò in scholis traditum, sed & vbiq; vnanimò consensu totius orbis Christiani, tum in iudiciis, tum extra iudicia, decidendo & consulendo receptum sit.

Curt. Iun. part. 1. q. 1. Sonsbec. part. 1. num. 22. Schrad. part. 1. c. 1. num. 6. & seqq. Vult. de feud. lib. 1. c. 1. num. 5. & seq. & ecclesiasticas personas ligent. c. ex transmissa. c. verum extr. de for. comp. tot. tit. extr. de feud. c. quæ in ecclesiarum. extr. de const. c. ad aures. extr. de pœnis. Borch. de feud. c. 2. num. 31. Schrad. p. 1. c. 2. num. 5. Intrighol. quæst. F. 14. n. 4. Vult. c. 2. num. 8.

VIII.

Inspecta origine & autoritate Iuris feudorum, ad eius definitionem transeundum. Feudum est ius (a) in re quadam, (b) quod quis ab alio, fidelitatis mutuò præstandæ causa, (c) constitutum habet.

a) *arg. text. in t. 1. §. sciendum, iunct. t. 23. in fin. lib. 2. Feud. Et quemadmodum Emphyteusis est ius in prædio emphyteutico, l. 3. §. ius. ff. d. reb. cor. qui sub tut. siue cur. sunt. l. si damus. 71. §. pen. ff. de leg. 1. vsufructus in corpore vsufructuario; ita quoque feudum est ius in re quadam feudataria, quod genus etiam feudo attribuit Cuiac. in præfat. lib. feud. Hotom. in disp. feud. c. 4. (b) corporali, vel incorporali, veluti iurisdictione, regalibus, t. 1. §. sciendum, ibi, aut in ijs quæ inter immobilia, connumerantur. & c. super quibusdam, §. præterea. extr. de verb. sig. Zas. in epit. feud. part. 4. & Schrad. tr. suo feud. part. 2. n. vlt. (c) hoc solo tanquam specifico symbolo, à quouis alio Iure quodin re quadam habemus, distinguitur. t. 3. in fin. t. 5. 6. & 7. lib. 2. F.*

IX.

Hinc adparet, malè Obertum, (a) feudum esse beneficium, (b) quod ex beneuolentia ita datur alicui, vt proprietatis, (c) quidem rei immobilis beneficiatæ penes dantem remaneat, (d) vsufructus

verb. sig. quod in specie scribunt Zaf. in epit. Feudor. part. 4. & Schrad. part. 2. c. 2. num. vlt. (f) hoc de omni feudo verum non est: feudum enim guardia & castaldie transacto anno, dominus quacungq; hora vult, auferre potest Vasallo. tit. 2. in princ. & tit. 11. lib. 1. F. Feudum item habitationis, morte accipientis finitur. tit. de feud. habitat. in pr. in extraordin. capp. (g) sed & feudum ab omni seruitio liberum dari potest, tit. cas. quib. fœmina in feudum succedit, in pr. in extraord. capp. Deniq; Obertus in hac sua feudi definitione ipsam formam substantialem, quæ est fidelitas, ad quam præstandam inter se dominus & Vasallus tenentur, d. tit. 3. in fin. tit. 5. 6. & 7. lib. 2. Feud. Molin. in consuet. Paris. t. 1. in pr. num. 100. plane omisit.

X.

Feudum Gofredus (a) definiuit, quod sit concessio, (b) pro homagio (c) facta.

a) in sum. de feud. quo etiam genere vtuntur Aluarott. c. 1. §. fin. tit. 23. lib. 2. Feud. Iacob. de Beluis. in procem. feud. col. 1. Zaf. part. 1. VVesenb. in tr. suo. de feud. c. 1. n. 11. (b) Sed quæ ratio est cur feudum definiri non possit beneficium, eadem ratio est, cur feudum definiri non possit concessio: feudalis enim concessio, & ipsum feudum, differunt tanquam causa & effectus. (c) rectè, si pro ipsa fidelitate accipiatur, quemadmodum accipi posse, ostendit Molin. in consuet. Paris. gl. 1. §. 3. n. 3.

XI.

Non est cæteris felicior in definiendo feudo Anton. Contius, qui feudum hoc modo definit: feudum est res immobilis (a) data alicui, vt eius proprietates penes dantem maneat, vsusfructus verò ad accipientem heredesq; eius, masculos vel fœminas, si ita dictum sit, in perpetuum transeat, dummodo accipiens eiusq; heredes fideliter domino seruiant.

a) ita etiam definiuit feudum Duaren. in com. in vsu feud. sed non rectè: feudum enim & res immobilis, differunt vt contentum adiunctam, & eius subiectum continens. Res immobilis vt plurimum est feudi subiectum, non ipsum feudum. tit. 1. §. vlt. lib. 2. Feud. Cuiac. in præfat. feud. Sumitur quidem interdum pro ipso prædio feudali, sed improprie. Reliqua, quæ pro specifica differentia ponuntur, parib. ponderib. quib. Oberti definitio, facile examinari possunt.

Sed

XII.

Sed & eorum sententia reprobanda, qui definiunt feudum, quod sit ususfructus (a) quidam rei immobilis, ex benevolentia domini sub conditione fidei concessus. Sic & qui cum Bartolo (b) contractum generis loco ponunt, (c) falluntur.

a) Vult. de feud. c. 1. num. 9. Gædd. disp. feud. 1. th. 3. Schon. disp. feud. 1. th. 1. Niell. disp. 1. th. 6. Antea demonstratum est, ususfructum quoque cum ipsa proprietate à Vasallo domino concedi posse. Feudum etiam interdum nullum continet ususfructum, ut cum ius creandi tabelliones, & legitimandi spurios, alicui in feudum concessum est. (b) Bart. in l. iur. gentium, 7. §. quin imò, num. 19. ff. de pact. Ias. in prælud. Feud. num. 34. Molin. in consuet. Paris. t. 1. §. 1. gl. 9. num. 4. & Schrad. part. 2. c. 2. num. 1. (c) reuera enim aliud est contractus feudalis, aliud ipsum feudum; per contractum quandoque feudum promittitur, at ipsum feudum contractus non est. Cuiac. in præf. feud. Quandoque etiam absque contractu feudum constituitur, veluti, cum quis testamento suo alicui prædium quadam in feudum legat, item cum Vasallus præscriptione feudum acquirit.

XIII.

Est autem propriè fidelitas siue fides (a) in Iure nostro feudorum, (b) officium quoddam, tum auxilio, tum consilio, auertendi damnum à persona & bonis, ad quod inter se dominus & Vasallus arctissimo vinculo astricti sunt; & quidem hic illi cum veneratione quadam.

a) fidelitatis nomine in Iure nostro feudorum significatur sæpè Iusiurandum, quo Vasallus domino suo fidem, venerationem, & obsequium promittit. t. 4. t. 26. §. omnes filij, lib. 2. F. propriè tamen ipsum Iusiurandum non est fidelitas, ut apparet ex d. t. 3. in fin. t. 5. 6. 7. & 16. in princ. lib. 2. F. (b) d. t. 5. 6. & 7. lib. 2. Præstant & subditi principi & domino suo fidelitatem, quæ tamen cum genere feudi coniuncta non est. Sicut nec illa, quæ à confœderatis & socijs mutuò præstat: socij enim non semper eam præstare tenentur, sed tempore tantum belli, nec cum veneratione.

XIV.

Nomen Feudi diductum putamus à fide, (a) tanquam causa formali: licet quoque haud ineptè dici possit à Germanico *Shiden* / (b) quod Latinis pascere significat. Alij Feudum deducunt à fœdere, quod dominus & Vasallus de fidelitate præstanda inter se ferire solent.

solent. (c) Alij à voce *Sehd* / (d) quæ hostilitatem siue bellum significat. Ioh. Bodin. (e) feudi nomen collectum arbitratur ex initialibus literis, quibus forma iurisiurandi, qua fidelitatem Vasalli spondent, concepta est; quam hanc esse scribit: *Fidelis Ero Domino Vero Meo*: quæ tamen, licet sit ingeniosa, magis coniecturalis est, quàm superior quæuis notatio.

a) vt arg. *autoritas text. in t. 3. §. vlt. lib. 2. F. Idq̄, communiter probant Feudista, Iacob. de Artizone, in summa feud. c. 4. Bald. in pralud. feud. num. 7. Aluarott. in proem. lect. sua, num. 9. Francif. Curt. in tr. feud. p. 1. c. 8. Ias. in pralud. feud. n. 28. Iul. Clar. lib. 4. sent. §. feudum. q. 5. Duaren. de feud. c. 2. num. 3. Connan. lib. 2. com. c. 9. num. 6. Cuiac. in prafat. in lib. feud. VVesenb. in tr. de feud. c. 1. n. 1. Schrad. part. 2. c. 1. num. vlt. Vult. de feud. c. 2. Obrecht. disp. feud. 1. c. 3. Licet Hotom. in disp. sua de iure feud. & alij alibi, dicant, si Feudum à fide diceretur, non feudum, sed fidelium, vel fidelitium nominaretur. Hoc si verum, certè nec homo ab humo diduceretur, nec *Vesta* à vi stando. (b) Sunt enim feuda quedam pascua Vasallorum, vnde ipsi viuant. Huius notat. author. Melanib. in annot. ad lib. Cic. de off. eamq̄, refert Ioach. à Beust. in lectur. sua ad l. admonendi, n. 874. ff. de iureiur. (c) Zaf. in epit. feud. part. 1. num. 2. & in l. 2. in pr. num. 22. d. orig. Iur. Vnde quidam feudum appellant *fœdum*. Cuiac. in d. prafat. (d) siquidem feudum conferatur in Vasallum, vt domino tempore belli auxilium & opem ferat. Hanc notationem post alios probat, & ceteris prafert Hotom. in d. sua disp. d. feud. c. 1. Gædd. disp. 1. th. 11. (e) lib. 1. de rep. c. 10. in pr.*

XV.

Qui confert & constituit alicui feudum, propter obseruationem & venerationem, quam ei Vasallus debet, dominus (a) eadem queratione & senior (b) appellatur.

a) domini appellatio largæ significationis est, vt pat. ex l. de precatio, ff. d. l. Rhod. d. iact. l. 1. ff. rer. amot. & doc. Oldrad. cons. 159. num. 6. non vt vulgò creditur, quod dominium & proprietatem sibi retineat. (b) t. 17. & t. 18. lib. 1. F. & in const. Imp. Conrad. quæ est 1. lib. 5. feud. in edict. Cuiac. Hotom. in disp. de feud. c. 3. Borch. in com. in consuet. feud. c. 5. num. 11. non etatis ratione, nam & minor 25. annis feudum constituere potest.

dd

Qui

XVI.

Qui feudum ab alio accipit, & iure possidet, passim hisce Feudorum libris Vasallus dicitur, à Germanico Vasalen/ (a) quòd Latinis significat incremento augeri, sich bessern vnd zunemen: feudum enim Vasallo incrementum bonorum & dignitatis affert. Dicitur etiam sæpe numerò Fidelis, quia Domino fidelitatem præstare tenetur: (b) item Feudatarius, (c) deniq; Clientulus, quia in fide & tutela domini sui est. (d)

a) quam notationem placere quoq; intelleximus nuper Dn. Pet. Fridero Mind. lib. 2. de mandat. num. 7. Quidam Vasallum dictum putant à vade. Quidam à Germ. voce Gesell/ At neutra dictio vel literis, vel syllabis, vel significatione, satis consonat huic nomini. (b) t. 1. §. & quia vidimus. t. 4. §. si quis demanso, t. 5. §. item fidelis, & §. rursus, t. 10. lib. 1. F. t. 6. §. vlt. lib. 2. F. (c) in Const. Imp. Henr. 2. in fin. sub lib. 5. edit. Cuiac. (d) d. r. 10. & 13. lib. 1. F. (e) t. 6. §. vlt. lib. 2. F.

XVII.

Si plures eiusdem domini Vasalli sint, pares (a) dicuntur: item compares. (b) Et quidem si in eodem sint Domini territorio, sub eadem illius domo vel curia, pares curiæ, item pares curtis, & pares domus, vel pares de domo, appellantur. (c)

a) t. 18. t. 26. §. testes verò sint pares eius, & §. in clericorum feudo, lib. 1. F. (b) t. 54. lib. 2. F. (c) t. 2. §. 1. vbi Cuiac. t. 10. t. 11. t. 26. §. si quis. lib. 1. t. 2. in pr. lib. 2. F. VVesemb. in tr. de feud. c. 17. num. 3. Vnde apparet, Daaren. in com. suo in consuet. feud. c. 7. num. 3. curiam ipsum dominum non rectè interpretari.

COROLLARIUM

I.

Periurium iure Romano, seu Iustiniano, nullam habet pœnam.

l. 2. C. d. reb. cred. Cuiac. 2. obs. 19. Decian. pract. crim. 6. c. 13. Fabricin. 1. c. 14.

Reme-

II.

Remedium l. 2. C. d. rescind. vend. extendi potest ad alios bonæ fidei contractus, non verò transactionem.

l. Lucius. 78. §. vlt. ad SC. Trebell. l. in summa. 65. in pr. & §. 1. de cond. indeb. l. si superstitie. 5. C. d. dol. l. sub pretextu. 19. & l. si pro fundo. 33. C. d. transact. Dn. Præs. disp. vlt. th. 27. class. 1. Ant. Fab. dec. 1. er. prag. vid. Fach. in. 2. c. 26.

III.

Triginta annorum præscriptione non extinguitur annui reditus ius principale.

Myns. 3. obs. 13. Gail. 2. obs. 73. vt nec pactum de retrouendendo, vel ius offerendi, præscriptionem admittit. l. 2. C. de pact. in empt. & c. l. quod si. 31. §. si quid ita, ff. de edil. edict. Dn. Præs. disp. 4. th. 48. class. 1. VVesenb. cons. 2. p. tot. Decian. cons. 13. gl. 21. cons. 87. vol. 2. Fach. 2. c. 13. Dn. Pet. Frid. Mind. lib. de process. extrah. c. 72. n. 6. & c. 37. n. 5.

IV.

Mater, quæ coheres filio impuberi data non est, per expressam, (a) non verò per tacitam (b) substitutionem pupillarem, excluditur.

a) *l. Papinianus, 8. §. sed nec. de inoff. testam. c. 1. §. vlt. extr. de testam. in 6. (b) vid. Menoch. præsumpt. 39. p. tot.*

V.

Filius fideicommissio grauatus, detrahere duas quartas nequit Iure civili.

l. iubemus. C. ad SC. Trebell. Nou. 39. Dn. Præs. disp. 7. th. 65. & seq. clas. 2. Ant. Cont. disp. Iur. ciu. c. 3. Fachin. lib. 5. c. 1. & 2. D. Pet. Frid. lib. 2. c. 68. n. 8.

VI.

Patruï hereditatem, inter duorum fratrum filios solos, in capita diuidendam censemus.

l. 2. §. hæc hereditas. de suis & legit. Nou. 118. c. 3. §. si verò. §. hoc etiam. Inst. legit. agnat. success. Hotom. q. ill. 14. Dn. Præs. disp. 10. th. 46. clas. 2. vid.

15 CLASSIS QUARTÆ DISP. XI.

*vide Ant. Fabr. disp. hac de quest. singular. iunct. lib. eiusdem de varijs
summariorum debit. solut. cont. Molin.*

VII.

Ius repræsentationis locum habere, si familiæ legatum sit, cum
ICto Modestini defendemus.

*in l. omnia. 32. §. vlt. d. legat. 2. Sim. d. prat. d. interp. vlt. volunt. lib. 3.
dubit. 4. sol. 3. n. 21. Menoch. lib. 4. præsumpt. 95.*

VIII.

Iniuriarum actio æstimatoria quod cedi possit, verius est.

l. 4. ff. l. 3. & l. vlt. C. d. hered. vel act. vend. D. Præf. disp. 4. th. 58. cl. 3.

IX.

Imperatorem mundi dominum esse, IC. Volusius Mecianus
scribit.

*in l. de precatio. 9. ff. d. l. Rhod. d. iact. 1. Menoch. cons. 2. part. & ibid. Dd.
ad l. 1. C. d. sum. trinit.*

FINIS DISPUTATIONIS
VNDECIMÆ.

Ka 3071

(3/4)

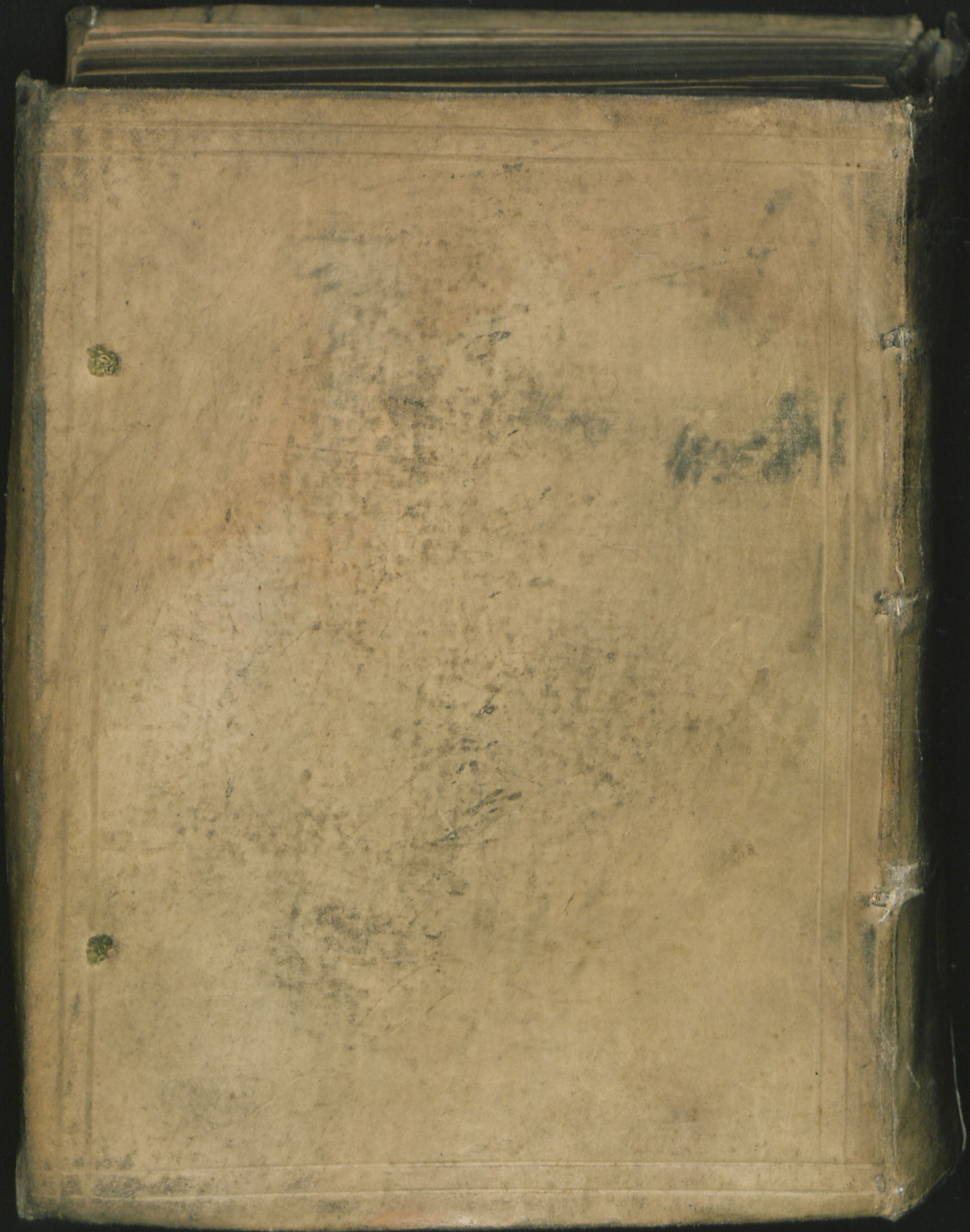
ULB Halle 3
003 261 573



sb

Einband. 3/1.





Disputatio XI.

INE ET AVTORITATE
udorum, tum etiam de Feudi definitione.

QVAM,

Deo benè iuuante,

PRÆSIDE

R I S S I M O E T

V L T I S S I M O V I

N O H E N R I C O B O C E R O,

ceffore in inçlyta Tubingensium Academia

errimo, Præceptore suo summè
honorando,

R I I E X E R C I T I I C A V S A,

*ora locoq; consuetis, discutiendam
proponit*

N N E S G E O R G I V S

B E S O L D V S T V B I N G.



T V B I N G Æ,

Georgius Gruppenbachius.

A N N O M. DC.

cc

